

2. modell

Farnadi Tamara

Óravázlatok dinamikus énekzene-órákhoz az általános iskola első osztályában

KIDOLGOZOTT ÓRÁK ÉLMÉNY-TÉMA CÍMEI

1. **Puhalépés (ceruzatánc)**
2. **Csend a dallamban (zenemozgás)**
3. A zene szívdobbanása (szabad mozgás)
4. Újra és újra (Ceruzatánc)
5. „Egyszuszra” (Zenemozgás)
6. Változatok- Mit főzzünk? (ceruzatánc)
7. **Erősebb-gyengébb (Ceruzatánc)**
8. Fenn és lenn (Ceruzatánc)
9. Hullámozás b) (ceruzatánc)
10. 4+4 lépés (zenemozgás)
11. Hullámozás a)(szabad mozgás)
12. Makacs ritmus (zenemozgás)
13. Hol jártál? Beszéljessünk zenével!(szabad mozgás)

VÁLOGATÁS

Puhalépés (ceruzatánc)

Dátum, időpont:		Helyszín: Bartók Béla Ének- zenei Általános Iskola, Győr	
Osztály /Csoport: 1. évfolyam		Tanév:	
Óraszám __/__(éves óraszámából)		Tanár(ok):Farnadi Tamara	
Más jelenlévő(k):			
Általános megjegyzés: Az őszi folyamán megtartandó. Az órán a padok mögött állva, vagy a termet elpakolva mozoghatnak a gyerekek. A rajzolás is mindkét módon megoldható. A komplex művészeti foglalkozást szabad finommozgás és finommotorika jellemzi.			
Fejlesztési témakör Zenei reprodukció – Éneklési készség fejlesztése Zenei reprodukció – Generatív, kreatív zenei tevékenység, Zenei befogadás – Befogadói kompetenciák fejlesztése – Zenehallgatás		Zenei tananyag: Egyenletes mérő- egyenletes lüktetés	
ÉLMÉNY-TÉMA Puhalépés Szárnysuhogás		Kreatív éneklés: Katalinka szállj el Zenebefogadás: J. S. Bach: d-moll Angol Szvit No.6.BWV. 911.Gavotte I. 1'43"	
<i>idő-tartam</i>	<i>óra egységei és menete</i>	<i>tanítási módszerek tanulói munka és aktivitási formák</i>	<i>segédeszközök, források</i>
5 p	Kezdet. Bemelegítés, testbresztő gyakorlatok. Mozgások állva, test-hangolás gyermekdalokkal, mondókákkal kísérve	együttes osztálymunka testtudati gyakorlatok	tanári hangszeres kíséret Pl.: Kiszáradt a diófa..., Száll a madár ágról ágra..., Én kis kertem kerteltem stb.
5 p	Előzetes tudás felidézése. „Kívánságbatyu” - felajánlás a dalválasztásra, játékra: 2-3 tanuló által választott dal eléneklése szabad játékkal – saját nevük beleéneklése a dalba – párválasztás	ismétlés. közös éneklés csoportjáték. névéneklés	a gyerekek ötletei, kérései
5 p	Motiváció. Játékba hívás a „kapocsdal”-lal: szöveg és mozdulatimprovizációkkal	test-hangolás, névéneklés tanári játékbemutató, egyéni és együttes osztálymunka, testtudati gyakorlatok,	Katalinka szállj el
2 p	Tanulási folyamat inspirálása: az aktív zenebefogadás közvetlen előkészítése énekkel mozgással	dalos játék, dramatikus-énekes improvizációk, fantáziajáték; szerepjáték	Katalinka szállj el
8 p	Tanulási folyamat vezetése instrukciókkal: aktív zenebefogadás csak finommozgásokkal (kar és kéz,	aktív zenebefogadás ülve, zenehallgatás szabad kar-és kézmozgással, egyéni aktivitás; kíséreltetés, művészi	https://www.youtube.com/watch?v=PeeC6TSTtYY 1'43"

	kézfej, újjak)	megnyilvánulás	
10 p	A tanultak alkalmazása, gyakorlása az előzőleg többször ismételt zenei részlet lerajzolása: „ceruzatánc” Ellenőrzés (tanári): a rajzok születésének csendes megfigyelése.	Aktív zenebefogadás vizuális kifejezéssel, zene vizuális megjelenítése: „ceruzatánc”- élményrajz <i>önálló egyéni munka, művészi megnyilvánulás</i>	https://www.youtube.com/watch?v=PeeC6TSTtYY 1'43” zenefüzet, rajzeszközök (színes ceruzák)
9 p	Visszacsatolás: a zene-rajzok történeteinek meghallgatása. A tanultak összefoglalása. Ellenőrzés, értékelés: kérdésfelelettel a történetmesélés vezetése.	elbeszélés, értelmezés, saját cím adása, kérdezés, magyarázat, megbeszélés; dicséret	szemléltetés: a megszületett rajzok felmutatása
1 p	Zárás, elbúcsúzás óra végi ismétléssel: a „kapocsdal” felidézése, dúdolása. Tanári improvizálással elköszönés	együttes osztálymunka közös éneklés	Katalinka szállj el

Instrukciós ötletek, példák játékleírások az óra menetéhez	Térhasználat
Testbresztő gyakorlatok: tetszés szerint, szükség szerint A testtudatosság fejlesztésére irányuló mozgásos gyakorlatok, a test felébresztése, a figyelem összerendezése: – Fejkörzés, vállkörzés, egymás masszírozása a hangszálak laza helyzetéért. – Ugrándozás, keresztező mozdulatok a felfrissülésért és a két agyfélteke összehangolásáért. („Ugráljunk, mint a gyerekek, rajta, gyerekek!”) – Nyújtózkodás, hajladozás a szép tartásért. („Kiszáradt a diófa...”) – Ujjak, kezek tornáztatása a szép kottázásért: „Száll a madár ágról ágra...” – A fülek masszírozása („Sétálunk, sétálunk...”) a Csend megfigyelése az tisztább hallásért és a figyelemért. – Játékos légző gyakorlatok az egészséges tüdőért és a belső központ megérezéséért. („Én kis kertet kerteltem, pityangot ültettem...” és a végén a kis vitorlák szétfújása)	<i>szőnyegen körben állva a padokat elhúzva, vagy a padok és székek mögött állva</i>
Kívánságbatyu a közös, együttes élmény megteremtése. Szabad dalválasztás, szabad játék az eddig megismert dalokból	<i>a dalválasztók a kör közepén, vagy az osztály előtt állva</i>
Dalosságjáték – Kapocsdal – Névéneklés - Katalinka szállj el... 1. A dal hagyományos eljátszása, egyenletes mozdulatokkal majd: 2. Katicatáncoltatás szöveget és mozdulatokat improvizálva , először tanári bemutatással: „Katalinka szállj el, jön Tamara néni, tulipánba teszek, onnan is kiveszlek, ihol jönnek az elsősök mindjárt megetetnek.” <i>Mit adjunk enni neki? Virágport.</i> - Névéneklés példa: Katalinka szállj el, jön a kicsi Ferkó, mozdonyba teszek, onnan is kiveszlek, ihol jönnek az elsősök, mindjárt megetetnek. <i>Ferkó, mit adnál enni neki? Napsugaras mozdony füstöt.</i> Így tovább tetszés szerint.	<i>Ülve, vagy szabadon állva, mozogva</i>

<p>Daloszjáték – Kapocsdal – Fantáziajáték – Katalinka szállj el- a zenebefogadás előkészítése- apró kéz és karmozdulatokkal</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Kezeinkben kis katicákat hintáztatunk.</i> 2. <i>Kiengedjük őket és sétálgatnak a karunkon, fejünkön, arcunkon. (a dal lüktetésére)</i> 3. <i>Engedjük repülni őket!</i> 	<p><i>Ülve a padban, vagy szőnyegen</i></p>
<p>Aktív zenebefogadás- zenehallgatás- Ceruzatánc</p> <p>0. meghallgatáshoz: <i>„Hallgassuk csak a szárnyaik finom suhogását!”</i></p> <p>1. meghallgatáshoz: <i>„Tegyel valami titkosat a tenyeredbe, sétáljon az arcodon puha lábacskaival, aztán a hajadon barangolhat, felfedező útra indulhat.”</i></p> <p>2. meghallgatáshoz: <i>„Legyen a padunk a táncparkett, ott táncoljanak!”</i></p> <p>3. meghallgatáshoz: <i>„Ketten, többen is repülhetnek a zene szárnyán!”</i></p> <p>4. meghallgatáshoz: <i>„Fogjunk ceruzákat és táncoljanak együtt!”</i></p> <p>5. meghallgatáshoz: <i>„A füzetben folytatódhat a ceruzák tánca!”</i></p> <p>A többi meghallgatás (kb. 4-5) némán (szavak nélkül), rajzolva történik. A tanító a gyermekek között beszéd nélkül sétál és szemlélődik.</p>	<p><i>Padban ülve vagy szőnyegen</i></p>
<p>Zárás: Tanári elköszönés a kapocsdal teljes dallamával. Pl.: <i>„Milyen jót rajzoltunk, táncoltak a ceruzák, ihol jön most a kis szünet, menjünk ki játszani!”</i></p>	<p><i>szőnyegen vagy a padban ülve</i></p>

Csend a dallamban (zenemozgás)

Dátum, időpont:		Helyszín: Bartók Béla Ének-zenei Általános Iskola, Győr	
Osztály /Csoport: 1.évfolyam		Tanév:	
Óraszám ___/___ (éves óraszámából)		Tanár: Farnadi Tamara	
Más jelenlévő(k):			
Általános megjegyzés:			
Fejlesztési témakör Zenei reprodukció – énekítés zenei ismeretszerzés- hallásfejlesztés Generatív, kreatív zenei tevékenység - Zenei befogadás – Befogadói kompetenciák fejlesztése - zenehallgatás Éneklési improvizációs készség fejlesztése		Zenei tananyag A negyed szünet	
ÉLMÉNY-TÉMA Csend a dallamban Apró csend-apró hang		Kreatív éneklés: Ég a gyertya, ég... Zenebefogadás: Bartók: Staccato 1'07" Mikrokozmosz V. füzet 124.	
<i>idő-tartam</i>	<i>óra egységei és menete</i>	<i>tanítási módszerek tanulói munka és aktivitási formák</i>	<i>segédeszközök, források,</i>
4 p	Kezdet. Bemelegítés, testbresztő gyakorlatok. Mozgások állva, test-hangolás gyermekdalokkal, mondókákkal kísérve	együttes osztálymunka testtudati gyakorlatok	tanári hangszeres kíséret Pl.: Kiszáradt a diófa..., Száll a madár ágról ágra..., Én kis kertem kerteltem stb.
3 p	Előzetes tudás felidézése. „Kívánságbatyu” - felajánlás a dalválasztásra, játékra: 1-2 tanuló által választott dal eléneklése szabad játékkal -saját nevük beleéneklése a dalba - párválasztás	ismétlés. közös éneklés csoportjáték. névéneklés	a gyerekek ötletei, kérései
5p	Motiváció. Játékba hívás a „kapocsdal”-al: Dalosjáték improvizált szöveggel és mozgással	test-hangolás, együttes és egyéni osztálymunka, testtudati gyakorlatok, fantáziajáték szerepjáték szöveges-énekes és mozgásos improvizációk	Ég a gyertya, ég..
4 p	Tanulási folyamat inspirálása: az aktív zenebefogadás közvetlen előkészítése a kapocsdallal, énekkel mozgással a csend figyelme, fogalomalkotás, következtetés.	dalos játék, dramatikus-énekes improvizációk, fantáziajáték; szerepjáték szöveges-énekes és mozgásos improvizációk Zenei ismeretszerzés- szünet	Ég a gyertya, ég...
10 p	Tanulási folyamat vezetése instrukciókkal: aktív	aktív zenebefogadás zenehallgatás szabad	https://www.youtube.com/watch?v=bkxZ8F

	zenebefogadás szabad nagymozgással	nagymozgásokkal, egyéni és csoportos aktivitás; kísérletezés, művészi megnyilvánulás	MMcbw 1'07"
9 p	A tanultak összefoglalása. Szóló- duett illetve csoportos táncok bemutatási lehetősége: aktív zenebefogadás szabad nagymozgással- bemutatás önállóan és csoportosan	Csoportos vagy egyéni bemutatás: mozgáskompozíciók eljátszása, művészi megnyilvánulás	https://www.youtube.com/watch?v=bkxZ8FMMcbw 1'07"
8 p	Visszacsatolás: a szabad mozgások történeteinek meghallgatása. A tanultak összefoglalása. Ellenőrzés, értékelés: kérdésfelelettel a történetmesélés vezetése.	elbeszélés , értelmezés, saját cím adása, kérdezés, magyarázat, megbeszélés; dicséret	
1 p	Házi feladat: A tanultak alkalmazása, gyakorlása az előzőleg többször ismételt zenei részlet lerajzolása emlékezetből	zene és a mozgás vizuális megjelenítése (élményrajz) saját cím adása önálló egyéni munka, művészi megnyilvánulás	
1 p	Zárás , elbúcsúzás óra végi ismétléssel: a „ <i>kapocsdal</i> ” felidézése, dúdolása. Tanári improvizálással elköszönés	együttes osztálymunka. Közös éneklés.	Ég a gyertya, ég..

Instrukciós ötletek, példák játékleírások az óra menetéhez	Térhasználat
Ebben a típusú órában (<i>Aktív zenemozgás</i>) a testébresztő gyakorlatokra és a Kívánságbatyu -ra rövidebb időt szánunk, mert az aktív, szabadmozgású zenebefogadásra és a szólók felajánlása miatt több időre lesz szükségünk.	<i>szabadon állva, mozogva</i>
Motiváció - Kapocsdal-játék –Tekeredik a kígyó –fantáziajáték- szabad mozgással, szöveges improvizációval- A tűz sokféle változatát játsszák el közösen, mozdulataikkal segítve. Pl.: <ol style="list-style-type: none"> 1. „Ég a tűz, ég...” Közben a karok, az egész test tűzként táncol. 2. „Ég a vulkán, ég...” Közben egy kitörő vulkánná változnak. 3. „Ég a Nap, ég...” A Nap erejét táncolják el. 4. Ég a parázs, ég...” Összekuporodva, a kezükkel táncolnak. 5. Ég a gyertya, ég...” Gyetyaláng lobog s fejükön. Innen folytatódhat a következő szerepjáték.	<i>szabadon állva, mozogva</i>
Tanulási folyamat inspirálása- az aktív zenebefogadás előkészítése énekes, szabad mozgással, szöveges improvizációval- fantáziajáték megfigyeléssel, fogalomalkotással, következtetéssel <ol style="list-style-type: none"> 1. A tanár három álló gyertyaszálat választ a gyerekek közül, akiket a dal három szünetében egymás után közösen elfújnak, és ekkor leguggolnak. Át is változtathatják a dal szövegét: „Ég a gyertya, ég. El ne aludjék. Akit most mi elfújunk, az mind leguggoljék!”Többször is eljátszható. 2. A játék közben közösen megbeszéljük és megfigyeljük, hogy amikor 	<i>szőnyegen ülve vagy szabadon állva, mozogva</i>

<p>elfújják a gyertyákat, akkor nem énekelnek, az énekhang éppen pihen, kicsi szünetet tart. Háromszor történik ez meg a dalban.</p> <p>3. Lecsendesítésként: A gyerekek három ujja lesz a gyertya és sorban elfújják éneklés közben őket. Amelyiket elfújták, azt behajlítják. Mind két kézen eljátszható. Ekkor már leülhetnek. Dúdolva, szövegtelenítve is eljátszható.</p>	
<p>Tanulási folyamat vezetése instrukciókkal- aktív zenebefogadás- szabad nagymozgással</p> <ol style="list-style-type: none"> 0. meghallgatáshoz: „Hallgassuk csak! A zene szívdobbanása és az apró csendek jó barátok.” 1. meghallgatáshoz: „Táncolnak a kezeink a testünkön, de az egyik megáll az apró szünetekben, a másik tovább lépeget.” 2. meghallgatáshoz: „Felemelkedünk, de az apró csendek megállítják a mozdulatainkat.” 3. meghallgatáshoz: „Elindulunk, de megtorpanunk a szünetekben.” 4. meghallgatáshoz: „Táncolunk, és a csendeket átkötjük a kezeinkkel. A zene szívdobbanását követjük.” 5. meghallgatáshoz: „Utolsó szabad tánc!” <p>Szóló- duett illetve csoportos táncok bemutatási lehetőségének felajánlása és közös megnézése. Ezután az átváltozások történeteinek elmesélése.</p>	<p><i>szőnyegen ülve, vagy szabadon állva, mozogva</i></p>
<p>Zárás: A tanári improvizált ének és elköszönés a kapocsdal dallamára és ritmusára: Pl.: <i>„ Táncoltunk egyet. Végeztünk mára. Induljunk most az udvarra, viszontlátásra!”</i></p>	<p><i>Padban illetve szőnyegen ülve</i></p>

Erősebb-gyengébb (Ceruzatánc)

Dátum, időpont:		Helyszín: Bartók Béla Ének- zenei Általános Iskola, Győr	
Osztály /Csoport: 1. évfolyam		Tanév:	
Óraszám __/__(éves óraszámából)		Tanár(ok): Farnadi Tamara	
Más jelenlévő(k): Zvezdovics Mónika (dokumentáló)			
Általános megjegyzés, javaslat: Az őszi folyamán megtartandó. Az órán a padok mögött állva, vagy a termet elpakolva mozoghatnak a gyerekek. A rajzolás is mindkét módon megoldható. A komplex művészeti foglalkozást szabad finommozgás és finommotorika jellemzi.			
Fejlesztési témakör Zenei reprodukció – Éneklési készség fejlesztése Zenei befogadás – Befogadói kompetenciák fejlesztése Zenei befogadás – Zenehallgatás A zenei reprodukció és a zenei befogadás összekapcsolása		Zenei tananyag: halkabb-hangosabb	
ÉLMÉNY-TÉMA ERŐSEBB-GYENGÉBB Kutya-macska barátság		Kreatív éneklés: Ha én cica volnék Zenebefogadás: Bach: III. G-dúr Brandenburgi verseny <i>Allegro Assai (BWV 1048) részlet az elejéről 1'16"</i>	
<i>idő-tartam</i>	<i>óra egységei és menete</i>	<i>tanítási módszerek tanulói munka és aktivitási formák</i>	<i>segédeszközök, források,</i>
5 p	Bemelegítés - Testbresztő gyakorlatok „Hangszál-ébresztés”	Testtudati gyakorlatok, mozgások állva, test-hangolás gyermekdalokkal, mondókákkal kísérvé	tanári hangszer kísérettel színesítve
5 p	Ismétlés - Kívánságbatyu: felajánlás a dalválasztásra, játéokra	Csoportjáték: 2-3 tanuló által választott dal eléneklése szabad játékkal – saját nevük beleéneklése a dalba – párválasztás	
2 p	Motiváció. Játékba hívás a kapcsolódással: járás cicásan, nyújtózkodva, négy kézláb stb.	Test-hangolás, tanári játék-bemutató, együttes osztálymunka, testtudati gyakorlatok	Ha én cica volnék
5 p	Tanulási folyamat inspirálása: az aktív zenebefogadás közvetlen előkészítése énekkel mozgással	Dalos játék, dramatikus-énekes improvizációk, fantáziajáték; szerepjáték	Ha én cica volnék
5 p	Tanulási folyamat vezetése instrukciókkal: aktív zenebefogadás	Aktív zenebefogadás ülve, zenehallgatás szabad kar-és kézmozgással, egyéni aktivitás; kísérletezés, művészi megnyilvánulás	https://www.youtube.com/watch?v=arqDSrXxiS8 6'46"-8'02"

10p	A tanultak alkalmazása, gyakorlása az előzőleg többször ismételt zenei részlet lerajzolása. Ellenőrzés (tanári): a rajzok születésének csendes megfigyelése.	Aktív zenebefogadás vizuális kifejezéssel , zene vizuális megjelenítése: „ceruzatánc”- élményrajz önálló egyéni munka, művészi megnyilvánulás	https://www.youtube.com/watch?v=arqDSrXxiS8 6'46"-8'02" zenefüzet, rajzeszközök (színes ceruza)
12 p	Visszacsatolás: a zene-rajzok történeteinek meghallgatása. A tanultak összefoglalása. Ellenőrzés, értékelés: kérdés-felelettel a történetmesélés vezetése.	Elbeszélés , értelmezés, saját cím adása, kérdezés, magyarázat, megbeszélés; dicséret.	<i>szemléltetés:</i> a megszületett rajzok felmutatása
1 p	Zárás , elbúcsúzás óra végi ismétléssel: a „kapocsdal” felidézése, dúdolása. Tanári improvizálással elköszönés	együttes osztálymunka közös éneklés	Ha én cica volnék, tanári hangszeres játékkal

Instrukciós ötletek, példák játékleírások az óra menetéhez	Térhasználat
<p>Testébresztő gyakorlatok: tetszés szerint, szükség szerint A testtudatosság fejlesztésére irányuló mozgásos gyakorlatok, a test felébresztése, a figyelem összerendezése:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Fejkörzés, vállkörzés, egymás masszírozása a hangszálak laza helyzetéért. – Ugránozás, keresztező mozdulatok a felfrissülésért és a két agyfélteke összehangolásáért. („Ugráljunk, mint a gyerekek, rajta, gyerekek!”) – Nyújtózkodás, hajladozás a szép tartásért. („Kiszáradt a diófa...”) – Ujjak, kezek tornáztatása a szép kottázásért: „Száll a madár ágról ágra..” – A fülek masszírozása („Sétálunk, sétálunk...”) a Csend megfigyelése az tisztább hallásért és a figyelemért. – Játékos légző gyakorlatok az egészséges tüdőért és a belső központ megérezéséért. <p>(„Én kis kertem kerteltem, pitypangot ültettem...” és a végén a kis vitorlák szétfújása)</p>	<i>Szőnyegen körben állva a padokat elhúzva, vagy a padok és székek mögött állva</i>
<p>Kívánságbatyu: a közös, együttes élmény megteremtése. Szabad dalválasztás, szabad játék az eddig megismert dalokból</p>	<i>A dalválasztók a kör közepén, vagy az osztály előtt állva</i>
<p>Daljáték-Kapocsdal – Ha én cica volnék- szöveg és mozgás improvizáció-zenehallgatás előkészítése</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Ha én kutya volnék (erőteljesen), 100 macskát fognék...</i> (gyengébb hangon) 2. <i>Ha én medve volnék (lomhán, hangosan), 100 pisztrángot fognék..</i> (halkan, szinte tátogva) 3. <i>Ha én cápa volnék (zordan)100 halat fognék..</i> (tátogva) 4. <i>Ha én elefánt volnék (súlyosan), 100 banánt fognék...</i>(pocakot simogatva) <p><i>Egyre halkabban:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 5. <i>Ha én kiséger volnék, sok kis morzsát szednék...</i> 6. <i>Ha én csiga volnék, 100 levelet fognék...</i> 7. <i>Ha én halacska volnék (halkan), sok hínárt fognék...</i> 	<i>Közös játék állva szabad térformával</i>

8. lecsendítés: <i>Ha én katica volnék, 100 tetűt fognék ...leülnek a gyerekek.</i>	
<p>Aktív zenebefogadás- zenehallgatás- Ceruzatánc</p> <p>0. meghallgatáshoz: <i>Halkabb és hangosabb.</i></p> <p>1. meghallgatáshoz: <i>Egy ujjacskátokat táncoltatja a zene.</i></p> <p>2. meghallgatáshoz: <i>A többi ujjatokat is felkapják a hangszerek.</i></p> <p>3. meghallgatáshoz: <i>A két kezetek kergetőzik a levegőben: melyik az erősebb?</i></p> <p>4. meghallgatáshoz: <i>Fogjatok ceruzákat és a táncolhatnak a magasban: melyik fog gyengébben, halványabban?</i></p> <p>5. meghallgatáshoz: <i>A füzetben folytatódhat a ceruzarác.</i></p> <p>A többi meghallgatás (kb. 6-8) némán (szavak nélkül), rajzolva történik. A tanító a gyermekek között beszéd nélkül sétál és szemlélődik.</p>	<p><i>Szőnyegen vagy a padban ülve</i></p>
<p>Zárás: Tanári elköszönés a kapocsdal teljes dallamával. Pl.: <i>„Ha én gyerek volnék, összepakolgatnék, kimennék én az udvarra és csak szaladgálnék.”</i></p>	